

Jan G. Mossige

Leder

APD: Trick or Treat

APD er av de heteste ”diagnosene” i dag. Forkortelsen står for Auditory Processing Disorder.

Symptomene på APD er at pasienten har store problemer med auditiv persepsjon av ord, til tross for normal hørsel. Årsaken til disse symptomene skal være at sentrale deler av hjernen på en eller annen måte forstyrrer de auditive språklydene som ledes inn via perifere hørselsnerver. Individet med APD har således ikke spesielle vansker med å oppfatte lyder, såfremt lydene ikke er en del av et ord. ”Når hjernen ikke lytter”, er en god beskrivelse av slik fenomenet APD oppfattes av mange – og samtidig tittelen på en bok som gir en solid beskrivelse av APD og de vanskene som ledsager denne ”lidelsen”, (Bisgaard og Mogensen, 2015).

Tilstanden, som i dag omtales som APD, er ingen ny oppdagelse. Den ble beskrevet allerede på 1950-tallet og ble omtalt i pensumbøkene til dem av oss som var knyttet til kognitiv avdeling under psykologistudiet på 1970-tallet. Så virket det som om denne ”tilstanden” ble glemt i mange år for så å dukke opp igjen på slutten av 1990-tallet.

Miljøer innen både Statped vest og Statped midt har i flere år arbeidet systematisk med å utrede APD. Det virker som om dette arbeidet har stoppet noe opp i vest, mens det i Trondheim er et sterkt og levedyktig miljø som foruten Statped omfatter flere faggrupper, ikke minst deler av det medisinske miljøet på St. Olavs hospital. Statped sør-øst – avdeling hørsel - er også involvert i arbeidet med å finne ut av hva fenomenet APD innebærer.

Det er langt fra enighet om APD er en diagnose i seg selv, om det er et fenomen som kun opptrer sammen med andre ”diagnoser” eller om symptomene som er beskrevet rett og slett hører inn under andre diagnosekategorier som sammensatte lærevansker, ADHD, spesifikke språkvansker og/eller innenfor autismespekteret. Det er ingen tvil om at symptombeskrivelsen for disse tilstandene er omtrent 100% sammenfallende! (Bisgaard og Mogensen, 2015, side 135). Ikke minst er språkvansker, oppmerksomhetsvansker, sosiale vansker og dårlig selvtillit symptomer som APD har felles med de ”diagnosene” som er nevnt ovenfor.

Uansett om APD er en selvstendig ”diagnose” eller ikke; det ser ut som om spesielle lytteøvelser har en god effekt i forhold særlig til språkvanskene hos dem som har blitt utredet for APD. Så om man er troende eller tvilende til eksistensen av APD, er det forsøket verd å tilby lytteøvelsene til elever med APD-lignende vansker. Øvelsene er lette å administrere hvis skolen får litt veiledning og opplæringen av elevene er ikke særlig ressurskrevende.

I en tidligere leder i tidsskriftet har jeg pekt på at PPT må gjøre sitt beste for ikke å opptre som ”besserwissere” ovenfor foreldre som de har kontakt med, (”Blir foreldre tatt på alvor av PPT?”, nr. 4, 2013). I tiden fremover er det høyst sannsynlig at stadig flere foreldre henvender seg både til PPT og faggrupper som arbeider

innenfor helseområdet og ber om hjelp til utredning av APD. Det blir etter hvert svært mange foreldre som plukker opp APD-betegnelsen og gjenkjenner symptomene hos sine barn. Disse foreldrene har selvsagt en opplagt rettighet til å bli tatt på alvor. Dette innebærer selvsagt ikke at alle skal få et tilbud om APD-utredning for sine barn, men PPT og alle andre som får slike henvendelser må i det minste ha solid kjennskap til auditive prosesseringsvansker og ha utarbeidet en strategi for hvordan de skal håndtere spørsmål om APD.

På de neste sidene bringer tidsskriftet en historie fra en mor som måtte kjempe mot et system som ikke ville – eller var ute av stand til å – ta henne på alvor. Historien er hjerteskjærende, men demonstrerer samtidig en mors kamp for sine barn som fikk en lykkelig utgang – til slutt.

Jeg tror mange av leserne vil ha utbytte av å ta seg tid til å fordøye det som står i innlegget og samtidig reflektere litt over sin egen måte å tilnærme seg foreldre som ikke står med luen i

hånden og tar imot faglige råd uten motforestillinger. Jeg ser for meg at vi i årene fremover vil stå ovenfor pårørende som allerede har satt seg godt inn i de problemstillingene de presenterer – og som forventer kvalifiserte råd. Flere og flere vil dessuten komme med konkrete ”bestillinger” - for eksempel om APD-utredninger.

De av leserne som ønsker en grei innføring i temaet ”auditive prosesseringsvansker”, APD, vil ha utbytte av å lese boken til Bisgaard og Mogensen. Om man blir overbevist om at APD er en diagnose eller ikke, spiller ingen rolle. Det viktigste er at man har kunnskap om det foreldre spør om – og kan formidle denne kunnskapen på en måte der foreldrene føler seg ivaretatt.

Jan G. Mossige

Bisgaard, D. og Mogensen, H.O. (2015).
Når hjernen ikke lytter. Om hørselsforstyrrelsen APD- Auditory Processing Disorder. Dansk Psykologisk Forlag